

GROENER EN SOCIALER

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2018-2022

GROENLINKS

WESTERVOORT

INHOUD

Voorwoord	3
Het kan anders: Park Steenderens	3
Het kan anders: Langetermijnvisie	3
Het kan anders: Constructief kritisch	3
Waar staat GroenLinks voor	4
Groen: een duurzame toekomst	4
Sociaal: iedereen is belangrijk	4
Open: eerlijk en tolerant	5
Zin in de toekomst: Positief kritisch	5
GROEN: een duurzame toekomst	6
Wonen en leefomgeving	6
Milieu en klimaat	6
Verkeer en vervoer	7
Economie	8
SOCIAAL: iedereen is belangrijk	9
Zorg en welzijn	9
Jeugd	9
Werk en inkomen	10
Cultuur en Sport	10
OPEN: eerlijk en tolerant	11
Bestuur en dienstverlening	11
Veiligheid en tolerantie	11
Financiën	12
Ruim denken	12

Foto's van Red Park Steenderens (p1), René Boekhorst (p3), Niek Dekker (p4), Ben Schulte (p5), Karlo Bolder (p5,11), Lex Eggink (p6, p7, p8, p9, p10, p12).

Definitieve versie dd 17 januari 2018.

VOORWOORD

Het kan anders: Park Steenderens

De herinrichting van Park Steenderens laat zien dat ook in Westervoort andere keuzes gemaakt kunnen worden. Met gepaste trots zetten we daarom een foto uit dit park op de voorpagina. Mede door onze inbreng in de raad van Westervoort is het oorspronkelijke herinrichtingsplan drastisch aangepast naar een park waarin de bestaande ecologische waarden behouden en versterkt zijn. De meeste inhoudelijke eer gaat natuurlijk naar de leden van actiegroep Red Park Steenderens (foto), die hiertoe veel sympathisanten hebben gemobiliseerd. Het kwam samen toen op 11 juli 2016 de 900 handtekeningen werden aangeboden en onze motie ter heroverweging van het plan ingediend is. Dit kon het gemeentebestuur niet meer negeren. Mede dankzij de vakinhoudelijke inbreng van de actiegroep is naar ieders tevredenheid op 4 november 2017 een ecologisch verantwoord heringericht park geopend.

Het kan anders: Langetermijnvisie

GroenLinks redeneert vanuit het perspectief van onze kinderen en kleinkinderen, die we ook een gezonde en veilige leefomgeving willen bieden. Daarbij is het goed te beseffen dat alles wat rondom Westervoort gebeurt vele malen meer invloed op ons heeft dan wat we in Westervoort zelf beslissen. Daarom gaan we voor een groener, socialer en een meer open gemeentelijk beleid:

- Groener in de zin van zo snel mogelijk klimaatneutraal en de leefomgeving natuurlijk gezond;
- Socialer om vanuit vertrouwen en solidariteit iedereen te ondersteunen volwaardig mee te kunnen doen en een bijdrage te leveren aan de maatschappij;
- Meer open voor de inbreng en behoeften van de rijke veelkleurigheid van onze inwoners, voor wat er buiten ons dorp gebeurt en over wat er in het gemeentehuis besloten wordt.

Vanuit deze visie hebben we de afgelopen jaren onze inbreng gehad, die met waardering is ontvangen in de raad. Vanuit deze visie schetsen we in dit programma de onderwerpen die we met meer ambitie willen aankaarten en die verder gaan dan "alles bij het oude laten". Zonder de goede zaken uit het verleden weg te gooien moet er veel anders aangepakt worden om Westervoort ook voor onze kinderen en kleinkinderen leefbaar te houden.

Het kan anders: Constructief kritisch

GroenLinks gelooft in de kracht van argumenten. We hebben daarom bijna onvermoeibaar onze inhoudelijke bijdrage geleverd in de vorm van nieuwe argumenten en inzichten en via goed onderbouwde wijzigingsvoorstellen. Deze constructief kritische houding is gewaardeerd en is productief gebleken.

Op onze website westervoort.groenlinks.nl is te vinden wat we de afgelopen jaren vooral hebben ingebracht en bereikt. Dit blijven we doen, maar we kunnen het beter doen met meer steun en met meer raadsleden. Deze steun vragen we op 21 maart 2018 bij de verkiezingen.

Veel leesplezier.

WAAR STAAT GROENLINKS VOOR

Groen: een duurzame toekomst

Westervoort moet ook voor onze kinderen en kleinkinderen een schone en gezonde leefomgeving zijn. Anders dan het tot nu toe gevoerde beleid betekent dat:

- Natuur en biodiversiteit vormen het uitgangspunt voor het beheer en de inrichting van het groen in de openbare ruimte. Bloeiende planten, een diversiteit aan bomen en een gezonde bodem vormen zo een natuurlijke omgeving voor bijvoorbeeld sperwers, vleermuizen, egels en bijen.
- Alle wijken zijn in 2035 energieneutraal en de eigen gemeentelijke organisatie in 2030. Veel meer energie wordt in de directe omgeving fossielvrij opgewekt: zonen windinitiatieven worden door de gemeente ondersteund en zo mogelijk geïnitieerd.
- Fiets en voetganger staan centraal voor lokaal vervoer. Daarbij hoort maximaal 30 km/u in de bebouwde kom, zeker daar waar geen fietspaden zijn, zoals op de Heilweg en Klapstraat.
- Duurzaamheid is een kans. Lokale ondernemers in duurzaamheid en circulaire economie krijgen steun qua regelgeving en faciliteiten.

Sociaal: iedereen is belangrijk

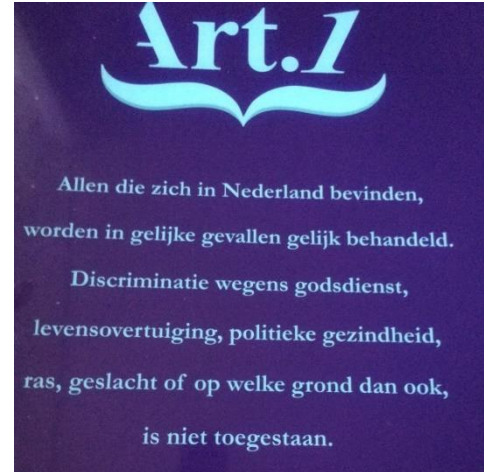
Meedoen is voor iedereen belangrijk. Of dat via betaald of onbetaald werk is, maakt niet uit. Sport, kunst en meedoen met culturele activiteiten verrijkt ieders bestaan. Met respect voor ieders individuele keuze, is het aan de gemeente om de juiste voorwaarden te scheppen. GroenLinks legt hierbij de nadruk op de volgende punten:

- We gaan uit van het vertrouwen dat iedereen voor zover mogelijk zelf zijn/haar bijdrage aan de maatschappij wil leveren.
- Het is belangrijk te voorkómen dat mensen in betalingsproblemen komen.
- Elkaar ontmoeten is sowieso van waarde en een verrijking voor eenieder.
- We komen op voor mensen aan de onderkant van de maatschappij en ondersteunen daarbij initiatieven zoals Voedselbank en inloophuis de Herberg.
- De jeugd moet serieus genomen worden, maar vaak ook ondersteund en gestimuleerd worden om gezond te leven en de kans krijgen in een rookvrije omgeving op te groeien.

Open: eerlijk en tolerant

Open, eerlijk en tolerant begint met je inleven in de ander. Dan komt het accepteren en waarderen van iedereen vanzelf. Daarmee groeit de ontspannen samenleving. Voor GroenLinks geldt dan vooral:

- De gemeente neemt de burger serieus en gebruikt alledaagse taal.
- Iedereen mag zijn wie hij/zij is; Westervoort geeft inhoud aan het begrip Regenbooggemeente; discriminatie en ondermijning wordt stevast bestreden.
- Geld is een middel voor investeringen voor de lange termijn; maatschappelijk verantwoord inkopen is dan logisch.
- De gemeente laat zich leiden door wereldwijde waarden en ontwikkelingen en vertaalt dat lokaal, bijvoorbeeld als Fairtrade-gemeente.

Zin in de toekomst: Positief kritisch

Wij gaan voor een groene, sociale en open gemeente. Dat doen we niet alleen lokaal. Als landelijke partij met een grote fractie in de Tweede Kamer kunnen we ook de belangen van onze gemeente behartigen in Den Haag en worden we geïnspireerd door de visie van onze partij, landelijk. Ook in de provincie en met de GroenLinksfracties van onze buurgemeenten hebben we veel contact. Dat maakt onze positie sterker dan bijvoorbeeld partijen met alleen een lokale invalshoek.

In de volgende paragrafen staan concrete punten waar wij voor Westervoort voor staan en waarbij we mogelijk een ander geluid laten horen dan de andere partijen.

Fractieleden tijdens de zomerfair 2017: Ben Schulte, Menno Feenstra en Niek Dekker.

GROEN: EEN DUURZAME TOEKOMST

Westervoort moet ook voor de volgende generaties een schone en gezonde leefomgeving zijn. Daarom zetten we volop in op klimaatneutraliteit en een circulaire economie. Afval is daarbij grondstof, de energie wordt klimaatneutraal opgewekt, vervoer gaat schoon en lokale bedrijven leven van duurzaam ondernemen.

Wonen en leefomgeving

- Het groen in Westervoort krijgt steeds meer de functie van natuur, zoals uiteindelijk in Park Steenderens gerealiseerd is. Het groenbeheer en de (her)inrichting is gericht op het verbeteren van de biodiversiteit en vriendelijkheid voor bijen, vogels, kikkers, egels etc. Een gemeentelijke ecooloog zorgt voor de nodige ecologische kennis.
-
- Het bomenonderhoud is gericht op het zoveel mogelijk behoud van bomen. Het kapvergunningsbeleid wordt geëvalueerd en indien nodig aangepast. Er komt een stimulans voor meer particuliere bomen op de bomenkaart.
 - Het hemelwater moet zo natuurlijk mogelijk de bodem in zakken. Tuinverhardingen worden daarom ontmoedigd (tegels eruit, groen erin). Vanuit wegen en daken wordt zo spoedig mogelijk al het hemelwater via een apart stelsel buiten het gewone riool afgevoerd: een gescheiden stelsel, ook met wadi's en overloopplekken.
 - De gemeente steunt initiatieven vanuit de inwoners voor bijvoorbeeld buurttuinen: stukken openbaar groen die door de buurt worden ingericht en onderhouden. Dit versterkt ook de contacten in de buurt. Wijken ontwikkelen zich zo tot meer inclusieve en meer ecowijken.
 - Nieuwbouw- en verbouwprojecten moeten minstens energieneutraal en levensloopbestendig gebouwd worden (bijvoorbeeld ook meer-generatiehuizen). Met woningcorporaties worden afspraken gemaakt over vergaande energemaatregelen en over maatregelen voor schuil- en nestplekken voor bijen, vogels en vleermuizen.
 - De prioriteit voor nieuwe woningen zit in het goedkope huursegment en het bouwen voor kleine huishoudens, zowel voor starters, als voor nieuwe Nederlanders en ouderen.

Milieu en klimaat

- De gemeente houdt zich aan het Gelders Energieakkoord en zorgt ervoor dat in 2035 alle wijken energieneutraal zijn en dus (ook) van het aardgas af zijn. De gebouwen onder gemeentelijke regie zijn in 2030 energieneutraal. LED-straatverlichting is de standaard en wordt versneld ingevoerd. De gemeente stimuleert en initieert zo mogelijk alle vormen van opwekking van hernieuwbare energie in de regio.

- De gemeente bevordert dat de lucht minder wordt vervuild: houtrook- en vuurwerkoverlast wordt krachtig aangepakt en gebruik van vervuilend vervoer wordt ontmoedigd of geweerd. Het aantal rookvrije plekken neemt toe.
- Het afvalbeleidsplan toont het concrete pad naar een afvalvrije gemeente in 2030. Tussenschappen hierin zijn maximaal 100 kg restafval/inwoner in 2020 en 25 kg/ inwoner in 2025. We zamelen nog meer als grondstof bruikbaar afval gratis in, zoals luiers, hout en piepschuim. We maken de vaste lasten goedkoper en het restafval duurder. We stimuleren het voorkómen van afval en het hergebruiken van producten.
- De vervuiling in en vanuit de voormalige stort IJsseldijk blijven we kritisch monitoren. De goed afgedekte oppervlakte van deze bult is te benutten voor bijvoorbeeld een zonne(panelen)park.
- De verkeersgeluidsoverlast kan het beste bij de bron worden aangepakt via stil asfalt of stille klinkers en door beperking van de maximum snelheid; vuurwerkgeluidsoverlast wordt aangepakt via vuurwerkvrije zones en voorlichting.
- In navolging van andere gemeenten willen we komen tot een gemeentelijk dierenwelzijnsbeleid volgens de aanbevelingen van de Dierenbescherming. Dit omvat onder meer opvang van gevonden dieren, stimulering van diervriendelijke veehouderijen en voorwaarden voor evenementen met dieren.

Verkeer en vervoer

- Binnen Westervoort staan fietsers en voetgangers centraal; het gebruik van de fiets voor lokaal vervoer kan en moet verder omhoog. Daarvoor is nodig dat de voorzieningen (nog) beter worden, zoals slimme doorsteekjes, gevaarlijke paaltjes weg, (school)routes veiliger maken, brommers en snorfietzen op de weg, stallingen uitbreiden en vooral een glad wegdek voor fiets en scootmobiel.
- De gevaarlijke plekken, zoals de kruising van de doorfietsroute op de Zuidelijke Parallelweg bij het Dorpsplein, worden na degelijke analyse veiliger ingericht.
- In de vrijwel de gehele bebouwde kom is een maximum snelheid van 30 km/u het meest veilig, zeker daar waar geen vrijliggend fietspad is. De herinrichting van Heilweg en Klapstraat/Kerkstraat is een kans om dit aan te passen.
- In het buitengebied en op de dijken wordt het autoverkeer beperkt of onaantrekkelijk gemaakt. We gaan voor zo weinig mogelijk straatverlichting in dit gebied en voor fietsroutes met natuurvriendelijke (dynamische) verlichting van de juiste kleur (amber) zonder strooilicht.
- Voor mobiliteit van en naar Westervoort blijft wat ons betreft de dienstregeling van het openbaar vervoer (trein/bus) op peil. Aanvullend vervoer is daarnaast gebruiksvriendelijk, duurzaam en betaalbaar. Initiatieven voor het delen van auto's (auto-maatje) en voor laadpalen worden gestimuleerd. We geven ruim baan aan de doorfietsroutes (snelfietsroutes) in ons dorp met veilige voorrang voor de fietsers op deze routes.

Economie

- Ondernemers die duurzame bedrijvigheid willen opzetten of overgaan tot activiteiten voor de circulaire economie krijgen alle kansen. De energie- en voedseltransitie biedt volop kansen voor initiatieven van ondernemers.
- Bedrijven zijn al verplicht investeringen in duurzaamheid te doen die ze in vijf jaar terugverdienen. Daarop moet beter worden toegezien. Het bedrijventerrein het Ambacht heeft verregaande energiemaatregelen nodig om ook dat deel van de gemeente aan het Gelders Energieakkoord te laten voldoen.
- Ondernemers uit de Liemers krijgen meer de kans direct hun lokale producten te verkopen. Dit is een van de elementen van duurzaam inkopen, ook door de gemeente zelf.
- Met Duitsland in de achtertuin liggen er veel kansen om te werken over de grens of handel te drijven met partners in Duitsland. De gemeente en regionale sociale dienst helpen bij regelgeving-zaken, (ver)taal-ondersteuning en het leggen van contacten via de Euregio Rijn-Waal.

Liemerse producten

Kandidaten op de lijst: Niek Dekker, Ingrid Bon, Ben Schulte, Jacqueline Feenstra-Gonzales en Menno Feenstra.

SOCIAAL: IEDEREEN IS BELANGRIJK

Westervoort is een gemeente waar we eerlijk delen. Ieder heeft een kans op goed werk of passende bezigheid, een fatsoenlijk inkomen en een betaalbare woning. Iedereen kan gebruik maken van goede zorg en is in de gelegenheid om onderwijs te volgen en sport en culturele activiteiten te ontplooiën. We hebben oog voor, contact met en vertrouwen in elkaar.

Zorg en welzijn

- Het Goed voor Elkaar team heeft een eigen budget, waarmee vanuit vertrouwen passende voorzieningen kunnen worden geregeld. Regels en administratie worden zo veel mogelijk beperkt. Aanvragers van welzijns- en zorgvoorzieningen worden geholpen met onafhankelijke cliëntondersteuning.
- De gemeente zorgt vanuit haar eigen verantwoordelijkheid dat er voor iedereen betaalbare (thuis)zorg is. De zorgverleners krijgen het landelijk geadviseerde tarief, er worden geen alfarhulpen ingezet (zpz'ers in de thuiszorg) en de eigen bijdrage wordt gemaximeerd.
- Mantelzorg overkomt je, is liefdewerk, maar kan ook zwaar zijn. De gemeente ondersteunt mantelzorgers bij het aanvragen van extra hulp en bij het regelen van mantelzorgvakanties. Het mantelzorgcompliment krijgt een ruimere invulling die meer inspeelt op de persoonlijke behoefte van de mantelzorger.
- Ook eenzaamheid van met name ouderen moet als serieus probleem worden onderkend, waarvoor ook ondersteuning nodig kan zijn.
- Voor mensen met beperking wordt met inbreng van de Gehandicaptenraad Westervoort op korte termijn de agenda opgesteld met specifieke doelen over toegankelijkheid van gebouwen en vervoer, en over informatievoorziening en passend onderwijs.

VN-verdrag Handicap
gelijke rechten voor iedereen

Jeugd

- Het positieve jeugdbeleid blijft leidend; Jongeren centrum Creon krijgt zo nodig meer mogelijkheden om initiatieven te ontplooiën, met name ter bevordering van een gezonde leefstijl. Problemen bij jongeren worden via de jeugdcoach in een vroeg stadium onderkend en aangepakt. Voorlichting en confrontatie over alcohol- en drugsgebruik krijgt veel aandacht, net als andere vormen van verslaving (game-verslaving).
- De gemeente beschouwt kinderen en jongeren als volwaardige burgers en geeft hen een stem om mee te praten en mee te beslissen over zaken die hen aangaan. Een jeugdburgemeester en een jongerenraad zijn daar mogelijkheden voor.

- Kinderen hebben de gelegenheid om veilig te spelen, waarvoor voldoende formele en informele (natuur)speelplekken en trapveldjes beschikbaar zijn.
- Op de basisscholen faciliteert de gemeente voldoende natuur- en milieu-educatie (NME), verkeerslessen en daarnaast zo nodig zwemles voor nieuwe Nederlanders.
- Er zijn goede voorzieningen voor voorschoolse opvang, zo handig mogelijk georganiseerd via Integrale Kind Centra (IKC). Er wordt ruim aandacht gegeven aan het opheffen en voorkómen van laaggeletterdheid; de bibliotheek heeft daar een rol bij.

Werk en inkomen

- Het armoedebelief blijft zoals nu of beter, geldt voor mensen met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm. Hulp bij betaalproblemen en schuldhulpverlening kent geen wachtlijst, want anders verergert de situatie alleen maar. De gemeente is alert op stigmatisering en ondersteunt initiatieven als Stichting Leergeld, die eigenlijk niet nodig hoort te zijn.
- Meedoen in de maatschappij is goed voor de eigenwaarde, de persoonlijke ontwikkeling en sociale contacten. Dat geldt voor betaald en onbetaald werk. Vanuit het vertrouwen dat iedereen op eigen benen wil staan, helpt de gemeente hen die daar behoefte aan hebben. Voor mensen met een afstand tot arbeidsmarkt wordt werk of arbeidsmatige dagbesteding regionaal georganiseerd. Bij de overgang van de sociale werkvoorziening van Presikhaaf Bedrijven naar Werkbedrijf Arnhem (Scalabor) staat voor GroenLinks het belang van alle werknemers voorop. Bij aanbestedingen zet Westervoort volop in op Social Return: het in dienst nemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, en geeft daarbij zelf het goede voorbeeld.
- We gaan ervan uit dat niemand vrijwillig in de bijstand zit. Vanuit dat vertrouwen wordt een ieder gestimuleerd en geactiveerd om passend werk te vinden en zo in het eigen levensonderhoud te voorzien. Sancties en boetes passen niet in die aanpak, tenzij fraude aangetoond is. Als de kans zich voordoet willen we experimenteren met basisinkomen.
- Statushouders en vluchtelingen krijgen een warm welkom en volop de mogelijkheid om zo snel mogelijk hun talenten voor onze samenleving in te zetten.

Cultuur en Sport

- Elkaar ontmoeten is wezenlijk; dat kan via het deelnemen aan verenigingsactiviteiten, activiteiten in het Kulturhûs de Nieuwhof, tuinieren bij de moestuinvereniging of het doen van vrijwilligerswerk. De gemeente faciliteert dit zo goed mogelijk.
- Kunst en cultuur zijn in alle opzichten een aanvulling op het leven, zowel door zelf actief deel te nemen, als er passief van te genieten. Actief meedoen moet lokaal in het dorp mogelijk zijn, voor passief genieten zijn regionaal allerlei mogelijkheden. Cultuurpact en Arnhemcard helpen hierbij.
- De gemeente heeft een rol bij het stimuleren tot bewegen. Een sportcoach, zoals nu, is een van de mogelijkheden. Sportfaciliteiten moeten op regionale schaal beschikbaar zijn; samenwerking met buurgemeenten is daarvoor nodig.
- De gemeente dient de bibliotheekvoorziening op een hoog peil te houden; activiteiten voor leesbevordering, ook via scholen, blijven nodig, ook in het kader van bestrijding van laaggeletterdheid.

OPEN: EERLIJK EN TOLERANT

GroenLinks staat voor vrijheid en verantwoordelijkheid. In een open samenleving mag je zijn wie je bent en mag je je mening geven. We gaan respectvol met elkaar om. Als we als samenleving willen groeien moeten we ons allemaal in elkaar durven in te leven.

Bestuur en dienstverlening

- Burgerparticipatie is echt naar inwoners luisteren, hen serieus nemen en tegelijkertijd de juiste verwachtingen wekken over de invloed die ieder heeft. Dat vraagt een toegankelijke gemeente die het dorp ingaat met ambtenaren die deze 'beginspraak' kunnen regisseren. Ook wijkraden spelen hierin een belangrijke rol, maar moeten daarin ondersteund worden, want het gaat niet vanzelf.
- De gemeente gebruikt begrijpelijke woorden en is volledig in haar informatie. Om iedereen te bereiken moeten alle mogelijke kanalen gebruikt worden: sociale media, website en ook nog op papier voor wie dat wil; persoonlijk contact blijft ook belangrijk.
- Besluitvorming in de raad volgt pas nadat alle inbreng is geweest en alle argumenten zijn gewisseld. Inwoners moeten eenvoudig en laagdrempelig hun punt duidelijk kunnen maken zonder zorgen te hebben over procedures en regeltjes.
- De ambtelijke fusie met Duiven is een prima stap en zal op enig moment leiden tot één gemeente. We verwachten namelijk dat het aansturen en controleren van één ambtelijke organisatie vanuit twee gemeenteraden niet optimaal zal zijn.

'Qua haalbaarheid zetten we vraagtekens bij de invulling van uw inkomensplaatje.'

'Wat bedoelt u?'

'Misschien gaat u wel minder verdienen.'

'Zeg dat dan meteen.'

Veiligheid en tolerantie

- Artikel 1 van de grondwet is ons uitgangspunt: geen discriminatie op wat voor manier dan ook. De gemeente is gastvrij, tolerant en koestert diversiteit op alle punten, zoals onder andere geloof en geaardheid. De gemeente geeft inhoud aan het begrip Regenbooggemeente.
- We streven naar een ontspannen samenleving: we werken liever met toezichthouders dan met camera's. Privacy is een groot goed; al weet Facebook meer van ons dan wie dan ook, verbondenheid met familie en burens moet ons meer een gevoel van veiligheid geven dan allerlei digitale systemen.
- Integriteit als raadslid betekent dat je onafhankelijk je mening kunt geven, los van andere belangen. Dubbele petten, te innige relaties of belangen schaden de democratie.

Financiën

- Geld is een middel om investeringen voor de toekomst te doen. Hierbij is voor GroenLinks het effect op lange termijn doorslaggevend, met zuivere risico-afwegingen.
- We staan voor een helder en controleerbaar gemeentelijk huishoudboekje op basis van meetbare resultaten.
- De gemeente houdt zich aan het manifest maatschappelijk verantwoord inkopen. Mede daardoor wordt Westervoort ook een Fairtrade-gemeente.
- We bestrijden te hoge inkomens bij instellingen waar zaken mee gedaan wordt.

Ruim denken

- Denk globaal en handel lokaal. De buitenwereld is veel groter dan Westervoort. Wat elders al is bedacht, hoeft Westervoort niet opnieuw uit te vinden.
- In plaats van sturen op geld, willen we proberen te sturen op meer geluk voor iedereen. In dit opzicht ondersteunen we de ambities van Hope XXL en streven naar een 8+.

